

Heid Cat zondag 19a

Jezus als Hoofd der Kerk

1 vertegenwoordiging

2 zegening

3 bewaring

Gemeente,

In de Schriftgedeelten die we gelezen hebben word de Heere Jezus het Hoofd van Zijn Kerk genoemd. Als één van de vele namen die de Zoon van God worden gegeven. En in zondag 18 en 19 van de catechismus wordt dat overgenomen. Vooral als de ten hemel gevarene Die nu aan Gods rechterhand zit wordt Hij zo genoemd. Hoofd van Zijn Kerk. En de kerk is dan dus Zijn lichaam.

Wat houdt dat in? Wat wil die uitdrukking zeggen? In elk geval drie dingen. Om te beginnen geeft het aan vertegenwoordigen. Wat van het hoofd geldt, geldt ook van het lichaam. Ga maar na: als je iemand uitnodigt om op bezoek te komen en je zou zeggen: je hoofd mag wel komen, maar je lichaam niet. Ja, dat kan natuurlijk niet. Je komt helemaal, of je komt niet. Je komt niet alleen met je hoofd, terwijl je je lichaam thuislaat. Hoofd en lichaam, ze zijn één. Waar het hoofd is, is het lichaam, wat het hoofd geldt, geldt het lichaam. We hebben het ook wel eens over een 7 koppige bemanning van een schip, en dan bedoelen we dat er 7 mensen: hoofden en lichaam zijn. En het hoofd van een afdeling regelt dingen die niet alleen voor hemzelf gelden, maar ook voor alle anderen die er werken.

Ten tweede geldt dat het hoofd het lichaam ten goede is. Vanuit je hoofd wordt je hele lichaam gevoed. Het eten komt via je hoofd, je mond binnen, maar van daaruit wordt heel je lichaam gevoed. En vanuit het hoofd wordt ook het lichaam bestuurd, geregeerd. Je hersenen geven impulsen door aan je handen en voeten en als alles goed functioneert dan doen je handen en voeten wat je hoofd wil. Het hoofd is het centrum, het levenscentrum van heel je lichaam.

En ten derde geldt dat het hoofd het lichaam beschermt, of laat beschermen. Als mijn hoofd ziet of hoort dat er een enorm zwaard op mijn lichaam afkomt, dan doet je hoofd iets. Je hoofd ziet, hoort gevaar en geeft signalen aan je armen of voeten om je lichaam te beschermen. Dat gebeurt eigenlijk automatisch, intuïtief: merkt je hoofd gevaar voor je lichaam, dan doet je hoofd wat. Het zorgt voor bescherming. Je hoofd laat niet zomaar toe dat je in je buik gestoken word. Het hoofd beschermt.

Drie dingen dus: het hoofd vertegenwoordigt, voedt en beschermt. Als Jezus dus zo genoemd wordt, dan geeft dat aan dat Jezus Zijn Kerk vertegenwoordigt, voedt/zegent en beschermt. En dan kunnen we wel zien hoe goed de Kerk af is. Hoe lief God Zijn Kerk heeft. Want Hij heeft de Zoon van God aan Zijn gelovigen tot Hoofd gegeven. En dat is de Zoon van God, Die ten hemel is gevaren en zit aan Gods rechterhand.

Dat moet je niet letterlijk opvatten. Want God is een Geest en heeft geen lichaam. Dus ook geen hand, en geen rechterhand. Maar het geeft aan: Hij heeft de ereplaats gekregen. Zo'n ereplaats dat Hij alle macht heeft in hemel en op aarde. Dat Hij de beschikking heeft over alle hemelse zegeningen, heel de voorraad van de Gods schatten. En Hij heeft de ketting gekregen waar de duivel aan vast is gemaakt. En Hem heeft God tot Hoofd aan Zijn Kerk gegeven. Hem, zo rijk en zo machtig. Dan moet je wel heel gelukkig zijn als Kerk. Als je zo iemand hebt gekregen om je te vertegenwoordigen, te zegenen en te beschermen. Wat heeft de HEERE Zijn Kerk lief dat Hij haar de verhoogde Zoon tot Hoofd heeft gegeven. Wat zouden de gelovigen gerust mogen zijn, zich rijk mogen weten, zich veilig mogen weten. Wat zouden allen die geloven dat mogen genieten en uitstralen. Och, deed ik dat maar meer. Och, ervoer ik dat maar meer. Bevatte ik dat maar meer. Wat leef ik vaak onder niveau en beneden peil. Wat zou ik angstig zijn, wat zou ik ongerust zijn, wat zou ik bezorgd zijn, als ik Hem als Hoofd heb?

1 vertegenwoordiging

Laten we het eens bezien één voor één. Jezus is Hoofd van Zijn Kerk. Dat wil zeggen: Hij vertegenwoordigt Zijn Kerk. Stel het je voor: Jezus komt aan de hemelpoort op hemelvaartsdag. En Hij vraagt of Hij de ereplaats ontvangen mag. De plaats in Gods volle gunst, de plaats waar Gods welgevallen schijnt, waar de zon van Zijn gunst straalt, de plaats die alle toegang geeft tot de hemelse schatten. En de Vader zegt: ja, Mijn Zoon. Dat mag, kom binnen, die plaats komt U toe. Want u hebt het verdiend. U hebt Mijn wil gedaan, Mijn wet volbracht. Kom binnen, de ereplaats is voor U.

Ja, zegt de Zoon, maar dan ook voor heel Mijn Kerk. Ik ben hun Hoofd. Antw 50. Om zich te bewijzen, te vertonen als het Hoofd van Zijn Kerk. En Vader, U kunt niet zeggen: het Hoofd mag wel binnenkomen, maar het lichaam niet. Dat kan niet. Ik vertegenwoordig al de Mijnen. Als U Mij die plaats geeft, dan ook al de Mijnen. Hoofd-lichaam. Als het Hoofd mag binnenkomen, dan het lichaam ook. En de Vader zei: Ja, Mijn Zoon, dat weet Ik. Als Ik U binnenlaat en die plaats in Mijn gunst geef, dan ook al de Uwen.

Kijk, gemeente, zo kom je in de hemel. Zo in je Hoofd Jezus Christus. Zo kom je er. Of je komt er niet. Zó, voorgegaan en vertegenwoordigt door de Heere Jezus. Kijk, aan de hemelpoort kom ik toch. Als ik sterf kom ik voor de hemelpoort te staan. En wie mag er binnen? Die volmaakt is. Die al Gods geboden heeft gehouden en geen daarvan verbroken. Die ten allen tijd helemaal Gods wil gedaan heeft. Hebt u dat? Nee, natuurlijk niet, zou je kunnen denken, wie kan dat nou? Maar dat is rampzalig. Dat betekent geen toegang, verboden toegang. Buiten blijven. In de poel van vuur en sulfer. En niemand heeft Gods wil volkomen gedaan. We vallen allemaal onder Adam. Die is ons hoofd. Hij zondigde en dat geldt ook ons. Hij haalde de vloek over zich heen en dat geldt ook ons.

Of: of komt u aan de hemelpoort als iemand die overgezet is? Die onder Christus valt? Die door het geloof Hem heeft aangegrepen en aangeroepen? Heeft geruild met Hem? Hij mijn zonden, en ik Zijn gerechtigheid. Hij mijn schuld en ik Zijn gehoorzaamheid. Hij mijn vloek en ik Zijn zegen. Dan zegt Efeze 2 wij zijn mede in de hemel gezet. In Christus zijn wij er in feite ook al. Is ons persoonsbewijs al in de hemel. Jezus had al onze ID kaarten bij Zich toen Hij aanklopte aan de hemelpoort. Mede in de hemel gezet in Christus. Want het Hoofd vertegenwoordigt het lichaam. Het Hoofd is ingegaan op voorwaarde dat Zijn lichaam ook in zou mogen gaan. Het is nog maar een kwestie van tijd en dan zal ik er ook zijn.

O, wat heeft een kind van God zekerheid. Wat heeft een echte gelovige garantie en vastheid. Ziende op Jezus. Die Mijn Hoofd is. Die mij ten Hoofd gegeven is. Ziende op Hem kan ik niet twijfelen, mag ik niet twijfelen, zal ik niet twijfelen.

2 zegening

Ten tweede geeft het begrip 'Hoofd' aan: voeden en regeren. Het hoofd, via het hoofd, wordt het lichaam gevoed en gezegend. Geregeerd ook. Dat is het eerste deel van antwoord 51. Welk nut brengt ons de heerlijkheid van ons Hoofd Christus? Dat Hij door Zijn Heilige Geest in ons hemelse gaven uitgiet. Hij voedt en zegent Zijn Kerk met hemelse gaven. Dat zijn de hemelse zegeningen. En die kun je met één woord samenvatten: de Heilige Geest. Die heeft Jezus gekregen als Hoofd, maar het Hoofd deelt het mee en uit aan het lichaam. Zodat elk lid van het lichaam erdoor gezegend en gevoed wordt. Jezus voedt en zegent Zijn Kerk met Zijn Heilige Geest. Die geeft de vrucht van liefde, blijdschap, vrede, lankmoedigheid, goedertierenheid, goedheid, geloof in de zin van trouw en volharding, zachtmoedigheid en matigheid. Daarmee voedt en zegent het Hoofd het lichaam, daarmee voedt en zegent Jezus Zijn gelovigen. Dan leeft de gelovige op. Leeft echt het

geestelijke leven gezond en krachtig. En zo regeert het Hoofd ook het lichaam, want die vrucht van de Geest zorgt ervoor dat ik God gehoorzaam en Hem dien en tot Zijn eer leef naar Zijn wil. Van harte en graag.

En dat ontvang ik vanuit Jezus, Mijn Hoofd. De groei, de wasdom van het lichaam is in en uit het Hoofd Jezus Christus. In Hem. Zoals een plant wortelt in de grond. En zijn wortels uitslaat in de grond. Zo de wortels van mijn verlangen uitslaan in Christus. Alles wat in U is, wil ik hebben. Uw volheid, Heere, geef het mij. Uw liefde, Uw blijdschap, Uw vrede, Uw lankmoedigheid, Uw goedertierenheid, Uw goedheid, Uw geloof en volharding, Uw zachtmoedigheid en matigheid. Dat ik zo leef Uw beeld vertoon, vol ben van U en van U spreek en vreugde uitraal van het leven met U. Heere Jezus, geef mij, schenk mij. De wortels van je verlangen, vurig en sterk slaan zich uit in Christus. En je krijgt wasdom in en vanuit Hem. Kent u dat? Ken je dat?

Het is wel duidelijk: een mens zonder Christus heeft hier niets van. Een lichaam zonder Hoofd is dood. Een lichaam dat niet verbonden is aan een hoofd leeft niet. Onmogelijk. Een mens zonder Christus leeft niet. Onmogelijk. Je kunt wat eigenschappen hebben die erop lijken. Maar zonder gemeenschap met Christus is het namaak en alleen een andere vorm van de geestelijke dood.

Maar in Christus: Wat zou mijn leven een glans en luister mogen hebben. En het leven van heel de gemeente, van heel de kerk. Een uitstraling en een schittering. Gezond en sterk in het leven met de Heere. Als Jezus mijn Hoofd is, Die mij voedt en zegent. Waarom is dat toch niet altijd zo? Waarom leef ik niet altijd zo geestelijk gezond en sterk? Waarom leef ik niet zo gehoorzaam zodat ik toch weer toegeef aan begeerlijkheden van mijn vlees: gemakzucht en hebzucht, eierzucht en erotiek, drift en hoogmoed. Waarom?

Omdat ik niet innig met Hem verbonden ben. Medisch gezien heeft men het dan over een dwarsleasie. Dan is het hoofd wel gezond, maar de zenuwen in de hals zijn beschadigd zodat het hoofd het lichaam niet meer regeert en aanstuurt. Geestelijk gezien zijn dan de zenuwen van gemeenschap en gebed met Christus dichtgeknepen en knel komen te zitten. Je gebed is knel komen te zitten. Je zoeken van Christus is knel komen te zitten. Knel tussen je werk en je vrije tijd, knel tussen de tijd voor je vrienden en voor je smartphone, knel tussen de tijd voor sport en de tijd voor de tv. En als je gebedsleven knel is komen te zitten, dan sterft het lichaam af. Vraag je eens af: verlang ik van zonden verlost te worden? Smeek ik om kracht tegen de toegeeflijkheid? Of is het eigenlijk helemaal bekneld. Afgestorven. Dan vermagert het lichaam.

Dan kan het hoofd nog zo rijk zijn en vol, maar het lichaam profiteert er niet van.

Wat leef je dan arm. Wat onthoud je jezelf veel van de vreugde van een leven met de HEERE. Maar ook: Wat een aanfluiting is dat. Zo'n rijk Hoofd en zo'n arm, vermagerd lichaam. Stel een foto voor van een hoofd van een gezonde Nederlandse man, blozend van kleur en gezondheid. En daaronder het lichaam geplakt van een Afrikaans uitgehongerd kind. Dat past niet bij elkaar. En let wel: de wereld ziet alleen het lichaam en weet niet van het Hoofd. Als de wereld dat schrale lichaam ziet, dan denkt het: dan zal die Jezus ook wel niet veel voorstellen. Als Zijn kerk zo arm leeft, dan zal Jezus wel niet veel beter zijn. Als Zijn Kerk zo schraal leeft, dan hoeft ik haar Koning ook niet te hebben, want daar word ik niet jaloers op. Je onteert er Christus je Hoofd zo mee, als je als lichaam zo schraal en arm leeft.

3 bewaring

Ten derde: het Hoofd beschermt het lichaam. Merkt je hoofd gevaar, dan doet het iets of laat het iets doen, om dat tegen te houden. Dat zegt deel twee van antwoord 51 dat Hij ons met Zijn macht tegen alle vijanden beschut en bewaart. Het Hoofd beschermt het lichaam en staat voor het leven van het lichaam in.

Hij bewaart het lichaam, het leven van Zijn gelovigen. Dat vat je meestal eerst op als bewaring als je op reis gaat. Als je een verdere reis moet maken, met vliegtuig bijv, dat je bidt om bewaring. Veilige aankomst en terugkeer. En dat mag. Moet zelfs. Maar toch stijgt het er bovenuit. Want ook een christen kan een vliegtuigongeluk krijgen en omkomen. En dan wil dat niet zeggen dat Jezus je dus niet bewaard heeft. Bewaring is bovenal: bewaring in het geestelijk leven. Tegen alle vijanden.

Die zijn er dus: vijanden voor mijn geestelijk leven. Handlangers van die éne grote vijand: de duivel. Die door vervolging aanvalt. Denk aan Jeremia. Die door lijden aanvalt. Denk aan Job. Die door verzoeking aanvalt, denk aan Petrus. Die door zonden aanvalt, denk aan David. Die door dwaalleer aanvalt, denk aan de gemeenten van Corinthe en Galaten. Jezus, ons Hoofd, bewaart ons. Dwz.: ons geloof zal niet ophouden, het geestelijk leven zal blijven en niet weggaan. Zoals de Dordtse Leerregels zeggen: vanwege de inwonende zonden en de onophoudelijke aanvallen van de duivel zouden de gelovigen niet staande kunnen blijven als zijn aan hun eigen krachten zouden zijn overgelaten. Maar God is getrouw Die hen in de genade hen eenmaal gegeven, bevestigt en ten einde toe bewaart. Bewaart. Heel het leven door. Tot de laatste ademhaling toe.

Alleen dan heb ik wel een vraag: als dan deze Jezus, zittend aan Gods rechterhand, Heere over alles, met satan aan Zijn ketting, het Hoofd van Zijn Kerk is, dan zou Hij toch kunnen zorgen dat dat allemaal vlak en glad zou verlopen. Dat die vijanden op afstand zouden blijven. Maar ik zie een Asaf, die zo worstelt en tobt met zijn narigheid, dag en nacht ligt te piekeren in Psalm 73 en 77. Ik zie Jeremia, zo verdrukt en bespot en mishandeld. Ik zie Job, zo veel lijden, alles kwijt en niks meer over wat hem steunen kon. Het één na het ander. En ik zie Petrus, die zijn Meester verloochent, ik zie David die zo diep valt, ik zie Lot, die zo wegzakt in Sodom gedurende lange tijd. En ik herken me in Jeremia, of Job, Asaf of David, Petrus of Lot. Jezus zou toch kunnen zorgen dat dat allemaal zover niet komen zou? Met een Hoofd dat zo machtig is, zou het toch allemaal tegengehouden kunnen worden?

Ja, dat zou kunnen. En als mens verwachten wij dat ook graag en vaak. Maar er zijn tenminste drie redenen te noemen waarom die bewaring door zulke crises heengaat. Ten eerste: wij hebben er helemaal geen recht op, op die bewaring. Wij hebben de vijand binnengelaten. Wij hebben de duivel toegang gegeven tot de wereld, tot ons leven. Jezus is niet verplicht ons een makkelijk leven te geven. Jezus wil ons verootmoedigen. Jezus zou naar recht ons prijs kunnen geven aan de vijand. Wij hebben geen recht op een glad en vlak christenleven.

Ten tweede: Juist als het door zulke crises heengaat dan blijkt Zijn macht het meeste en het wonderlijkste. Juist door de onmogelijkheid heen schittert Zijn macht en trouw het mooiste. Als God had gezorgd dat farao niet achter Israel was aangekomen zou dat mooi geweest zijn. Maar nu farao wel achter Israel is aangekomen en het voor de Rode Zee in het nauw bracht en er geen uitweg leek te zijn en ze schreeuwden van angst, nu is Gods macht zo gebleken: er kwam toch een pad, door de zee heen. Toen zongen ze echt: dit werk is door God alvermogen door 's HEEREN hand alleen geschied. Als Jezus bewaart, door de benauwdheid heen, door het einde van je eigen krachten heen, dan schittert Zijn macht en Naam het meest. Dan zal ik zingen en dan zal ik aan het einde zingen: Groot en wonderlijk zijn Uw werken. Het is alleen Uw bewaring waardoor ik erdoor gekomen en aangekomen ben. En daar gaat het om: het gaat er meer om dat Jezus' macht zal schitteren dan dat ik een makkelijk en glad leven heb.

Ten derde: die bewaring gaat door crises heen, omdat doorgaans de Heere zo voorbereid op de hemel. Zo het geloof en geestelijk leven loutert en zuivert. Kijk, een enkeling, denk aan de moordenaar aan het kruis komt tot geloof en direct klaargemaakt voor de hemel. Maar doorgaans heeft een pelgrim daar een leerschool voor nodig. Een oefening en loutering in geloof. Jezus bewaart de Zijnen alzo dat het

geloof gezuiverd wordt. Al zilvererts dat wordt beproefd. Er zit zoveel aardsgezindheid in, overmatige liefde tot het dit leven, zoveel hoogmoed en eigendunk, zoveel slapheid en traagheid, zoveel vertrouwen op omstandigheden en hoe ik ervoor sta. Door de beproeving wordt dat weggezuiverd. En het zilver zelf wordt gepoetst en glanzend. Dat er afhankelijkheid komt, gerichtheid op de hemelse dingen, vurigheid in gebed, echte smeking en gebeden, nederigheid en besef van onwaardigheid en eigen onmacht. En dan is één keer louteren meestal niet genoeg. Meerdere keren, steeds weer. Zo bewaart de Heere Zijn gelovigen.

En zo oefent Hij het geloof. Om te allen tijd op Zijn Woord en trouw te vertrouwen. Op Zijn Woord alleen. Kijk, soms krijg je extra steunpuntjes en lichtpuntjes. Je krijgt veel van God, je merkt veel van God. Aan aardse weldaden, aan gevoel, aan kracht tegen zonden. Dat helpt om te vertrouwen. Maar geloven is: aan het Woord genoeg hebben. Ook als ik niks krijg en niks ervaar. Daar oefent de Heere in. Als ik niks voel, als ik niks meer heb, als ik geen kracht merk, op Zijn Woord vertrouwen. Dat moet vaak meer dan eens geoefend worden.

Maar bewaren doet Hij. Vast en zeker. Wie Hij kreeg van Zijn Vader, kocht met Zijn bloed, verzegelde met Zijn Geest, die bewaart Hij. Dat wil Hij, want Hij gaf Zijn leven, dat kan Hij, want zit aan Gods rechterhand. Wat ben ik in Christus rijk. Met Jezus, aan Gods rechterhand gezeten als Hoofd. Verzekerd van mijn ingang, gezegend met Zijn gaven en bewaard door Zijn kracht.

Als je Hem toch niet kent, niet van Hem bent. En je hebt Hem tegen je. Die alle macht heeft. O, je merkt daar niet altijd alles van. Je zou denken waarom grijpt Jezus niet eerder in en maakt Hij een eind aan je verzet en neemt Hij je weg? Hij is lankmoedig, Hij is geduldig. En: als je dat niet opmerkt kan Hij je ook je gang laten gaan om te laten rijpen voor het oordeel. En wat begin je tegen Hem?

En uiteindelijk blijft ook bij dit beeld één ding over: verlangen. Want eigenlijk kan het niet en hoort het niet. Het Hoofd in de hemel en het lichaam op aarde. Dat is een hele aparte situatie. Mogelijk dankzij de Heilige Geest, Die door Woord en sacrament de verbinding onderhoudt. Maar normaal is het niet. Ze horen op dezelfde plaats te zijn. Dat waar het Hoofd is ook het lichaam is. En Christus bewaart alzo, dat je daarnaar gaat verlangen.

Amen